

Locuint'a Redactorului

Cancelari'a Redactiunii

Srat'a tragatoriului
(Lövész-utca), Nr. 5.

Scrisorile nefrancate nu se voru primi decat numai de la corespundintii regulari ai „Federatiunii.“
Articlii tramisi si nepublicati se voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va essi Joul-a si Dominec'a.

Pretulu de Prenumeratiune:

Pre trei lune 3 fl. v. a.
Pre siese lune 5 „ „ „
Pre anulu intregu 10 „ „ „

Pentru Romani'a:

prea intregu 30 Fr. = 30 Lei n.
„ 6 lune 16 „ = 16 „ „
„ 3 — 8 „ = 8 „ „

Pentru Insertiuni:

10 cr. de linia, si 30 cr. tacs'a timbrale pentru fiesce-care publicatiune separatu. In loculu deschis 20 cr. de linia.

Unu esemplaru costa 10 cr.

Pest'a, 17/5 Maiu 1873.

De câte ori ni se dà ocaziune a cetii prin foiele germane si magiare câte o correspondintia despre Romani'a si guvernulu ei actualu, de atâte ori avemu sè facemu trist'a si doreros'a esperintia că totu ce essiste si ce se face in acesta tierra este reu; justiti'a si administratiunea, apoi institutiunile de tota natur'a sunt reelle, defectuose si lipsite de ori-ce garantia pentru o vietia indelungata; capii partitei nationale liberale sunt arretati inaintea lumii ca nisce revolutiunari de professiune; loru li se attribue totu ce numai pote sè-si imaginedie mintea scrintita a unui judanu seau neamtiu imbecilu, care nu nutresce in peptulu seu alte sentiente pentru poporulu romanu si pentr. totu ce este romanescu, de cătu sentiulu si poft'a d'a vedé pre romani si pamentulu loru cadiuti preda mai antaiu in manile poporului alessu si tramissu in tota lumea ca plaga pre capulu altoru natiuni, dupa aceea in manile neamtiulu astutu si perfidu. Si, misunea minuniloru, in mediuloculu confussiunii si allu disordinei, acesti raportori infami affla totu-de un'a si câte ce-va si pre câte cine va bunu; inse ceea ce pote sè fia dupa gustulu unoru omeni cu assemeni tendintie, aceea nu pote sè fia bunu si salutaru pentru romani. Din fericire inse aceste lipitori si vipere din sinulu Romaniei pana acum n'au nici multe, nici pre multi d'a inasra in catalogulu celloru buni ai loru. Creditulu fonciariu si legea pentru benturile spirituose s'au votatu contr'a dorintiei loru; conventiunea relativa la junctiunea caililor ferrate romane cu celle ostrunguresci s'a respinsu din partea camerei Romaniei assemenea fara a se fi luatu in consideratiune interesele straine; si cu tote aceste, guvernulu actualu din Bucuresci, sub alle carui auspicii s'au intemplat tote aceste, stà inca bine inaintea acestoru inimici ai numelui romanu; ellu este laudatatu si glorificatu, pentru că este scutul si apperatoriulu nisuintieloru si aspiratiunilorustraine, că-ci strainii sunt nu numai cei ce l'au addusu, ci si cei ce l'usustieniu la potere.

Fiindu vorb'a tocmai de guvernulu, insemnãmu aici, că d. Costa-Foru, ministru de externe, si a datu demissiunea si de successoru allu seu s'a numintu d. V. Boerescu.

Precum cetimu in foiele de Bucuresci, acesta schimbare de portfoiuri s'a intemplat din caus'a, că dlu Costa-Foru care n'a isbutitu odata cu proiectulu de lege allu punctiuniloru ferrate romane cu celle alle Austriei; nu mai tote face si a dou'a incercare totu acellu-a-si proiectu; si acest'a trebe cu sè se face, pentru că asié voiesce Austri'a, asié voiescu strainii. Alta persoana mai apta ca d. Boerescu pentru a face acesta a doua incercare nu s'a afiatu; deci d-sa, care a luptatu cu tota poterea cuvintulu pentru votarea junctiuniloru asié precum le cere Ostrunguri'a, fù chiamatu la ministriu si incarcatu cu portfoiulu affaceriloru esterne, spre a termina oper'a inceputa de dlu Costa-Foru.

Situatiunea in Franci'a este asié de schimbatiosa, încātu chiaru si combinatiunile celle mai pucinu incunetate si nimicescu de adi pana mane. Daca ni s'a vorbitu de niscari invingeri

stralucite alle republicaniloru, asta-di ni se vorbesce si spune de successe mari si momentose d'alle monarchistiloru; eri republic'a erá pre calle d'a se stabili definitivu, asta di este in pericolu d'a cadé, si asié mai departe, asié încātu facia cu assemeni sciri, cari in restempu de doue-dieci si patru de ore se demintiescu nu potemu face alta-ce, de cătu sè bagamu in ciuru si sè alegemu; sè alegemu inse aceea ce nu se pote contestá in momentele de facia. Daca arruncãmu o reprivire a supra lucruriloru intemplate in Franci'a de duoi anni incoce, afflamu fara multa spargere de capu, că celle doue mari partite, din cari consiste adunarea nationala de la Versali'a, cu tota occasiunea si in continuu au cautatu a se nimici un'a pre alt'a si daca nici unei-a nu i-a successu pana acum a reessi victoriosu din acesta lupta, caus'a este d'a se cautá in attitudinea lui Thiers, care a sciutu sè tiena ecuilibrulu intre aceste partite, fara a se arunca in braciele dreptei monarchiste — ceea ce i ar periclitá auctoritatea si influinti'a, singurele propte alle ordinei, si ar provocá chiaru si complicatiuni periculose in tierra, — si fara a trece cu totulu pre partea stangei republicane, de-orace acest'a nu fornedia inca majoritatea necessaria pentru votarea mesurorulu ce sunt d'a se luá spre a lamuri situatiunea. Diurnulu „Univers“ ni spune că intr'o convorbire cu marescalculu Mac Mahon dlu Thiers s'ar fi dechiaratu, că de pre venitoriu va persiste pre langa politic'a sa de; ana acum, spre a fundá republic'a conservativa. Afara de acest'a d. Thiers ar avé de cugetu a amená alegerile generali; pana in Maiu 1874, de-orace se teme de agitatiunea ce se va nasce dupa evacuarea tierrei de prussaci. Dsa contedia la o camera constatoria din membri ai centrului stangu, cu care va poté guverná liberu conformu politicei sale; de altmintrelea d-sa si magulesce, că chiaru si cu o camera radicala va poté adduce legi conservative mai usioru ca cu camera actuala.

Transsilvani'a, in dillele patimeloru 1873.

IV.

Vi-am promissu, domnule Redactore, a vi comunicá resultatulu cereriloru adresate de catra Tofaleni dupa deposedarea loru, catra dieta si ministriulu de justitia, precum si resultatulu petitiunei asternute prin una deputatiune din sinulu loru Majestatei sale Marelui nostru Principe.

Eta! ce am afiatu in obieptulu acest'a chiar d'in gur'a Tofaleniloru. — La interpellarea Dvostre atátu ministru de interne, cătu si si cellu dela justitia au respunsu, cumcã executiunea in contra Tofaleniloru a fostu in ordine, dupa lege că neci ministriulu neci corpulu legislativu nu le pote ajutá nemicu. Din contra, cellu de la interne descoperi o crima, pre care ar' fi comiss'o unii agitatori, cari au inpartitu bani straini la Tofaleni. Dar press'a romana si o parte din cea straina nu se multimi cu acestu respunsu bazatu pre informatiuni minci nose, ei starui cu tote poterile, că sè se face dreptate Tofaleniloru. Intre aceste Majestatea sa ordina ministru-

lui de justitia, că se-i raporteze pre largu despre caus'a acesta. Ministruulu recunoscu in raportulu seu fara sioviare, cumca Tofaleniloru li s'a facutu nedreptate si că mai tardiu cu altu resultat s'ar fi decisu caus'a loru. Pre bas'a acestui raportu urmã preinnalt'a resolutiune din 20 Maiu 1870 si in urm'a acesteia decisiunea ministeriale sub n. 10020/870: „Noha ezen ügyben a törvénynek oly értelmezése szolgált ítélet alapjául, mely 1858—1867 években kérdés alatt állott s a mellynek alkalmazása az okból a legfelsőbb bíróságoknál általában fel volt függesztve, minthogy azonban a perújítás a fenforgo, rendkívüli körülmények lehető figyelembe vétele mellett is csak rendes bírói eljárás útján eszközölhető, s minthogy más részt azon kárterítési keresetet is, melyet folyamadó felek eshetőlegesen az eljáró bírósággal emelhetnének csak rendes bíróság állapíthatja meg, folyamadó felek ugy perújítási mint az eljáró bíróság ellen netalán támasztható kárterítési keresetükkel a rendes bírósághoz utasítottak.“

Cu acesta decisiune a mana Tofaleni alergara la mai multi carturari romani rugandu-i de svatu in privinti'a innoirei processului.

Dar neci unulu dintre cei recercati nu opinia, ca s'ar innoirea processulu pre bas'a acelei decisiuni ministeriale, pentru ca la tribunale erá introdusa prassa: de a nu concede restitutiunea, prin urmare se prevedea din capulu locului, cumca tote ostenelele si spelele voru fi indesiertu. Asié Tofaleni se adresara din nou catra ministruulu justitiei, rogandu-lu se nu amble cu doi bani in 3 pungi, ci ori se li spuna verde, cumca nu le pote ori nu voiesce a le ajutá, ori se dechiaru, cumca de si pracs'a n'a concessu restitutiunea, totusi pentru impregiurari extraordinare (rendkívüli körülményeknél fogva) se concede deposedatiiloru Tofaleni. Cererea Tofaleniloru de cuprinsulu acesta s'ar poté vedé sub numerulu 13107 seu 13111 § 1870 in departimentulu justitiei.

Cu multa superare mi istorisira Tofaleni caus'a loru, dar mai vertosu si-exprimara dorerea sufletesca in contra nepassarei ministruulu. Cugeta, Domnule, mi disera ei: de 3 anni de dile n'a avutu tempu domni din Pesta a ni da la cererea nostra unu respunsu bunu ori reu. Chiaru ministruulu recunosce a se fi luatu de basa a sentintiei una interpretatiunea legei, care a fostu dubia, din care cauza aplicarea legei la tribunalele supreme a fostu suspinsa. Recunosce mai departe, cumca in caus'a presente subverséza impregiurari extraordinarie si totusi nu scie affá cale si midiloce de ani ajutá!! Ei bine! daca legea a fostu suspinsa in genere, pentru ce s'a facutu exceptiune in favorea lui Aporu? S'a facutu exceptiunea cu invoirea regimului? Acésta neci noi nu o credemu, că ei nu voimu a presupune, că regimulu ar fi partisanu in cause private.

Daca dar curi'a cá forru incompetente a addusu sentintiele despoitorie de avere a unei comune intregi atunci, candu legea erá suspinsa, ore nu de sine urméza că si acellea sentintie debe se fie considerate de nulle? Pentru ce n'a dispusu dar' ministriulu, ca causele Tofaleniloru judecate nu dupa legi,

ci dupa placulu actorelui, sè se reasumi medie la forulu competente?

Noi din parte-ne multumimu ministruulu pentru recunoscerile sale, ce le face prin susu attins'a resolutiune, dar constatamu ca in alte parti ale lumii nu se mai intempla, că pre bas'a unoru sentintie aduse in tempulu suspensiunei legiloru, in tempulu justitiului sè se arunce in drumu o comuna intrega!

Constatamu mai de parte, cumca de si opiniunea publica, de si chiaru press'a straina a calificatu de barbaru si perjuriu pre celu ce comisse crim'a in contra umanitatei, de si chiaru ministruulu justitiei recunosce, cumca caus'a din cestiune s'a decisu nu dupa lege, ci afara de lege, totu-si de 4 anni de dile n'a afiatu cu cale innaltulu regimu a sterge intrunu modu seu altulu pat'a scarnava de pre justiti'a tierrei si totu una data a allinã durerile atatoru suflete nevinovate, cari au cadiutu viktima, pentru nesatiulu unuia, pentru malit'a altora, pentru disordinea in justitia si in fine pentru nepassarea puterei esecutive!!

Inca un'a, domnule redactore; din câte am auditu de la Tofaleni: N'a fostu de ajunsu totol'a nostra nimicire, n'a fostu de ajunsu compromiterea justitiei, a trebuitu se urmeze si unu feliu de recunoscere a merit eloru lui. O insulta acesta ne mai audita, aruncata in faci'a opiniunei publice din partea Dlui Bitto. Cum, inaintea vostra mai are merite acell'a, pre care opiniunea publica, pre care Europa intrega l'a dechiaratu de barbaru si perjuriu? Bine, pré bine, domni ministri, dar se sciti că opiniunea publica v'a cunoscutu fapt'a, éra poporulu a sentitu vatamarea. Eta castigulu, care lu are umanitatea in viitoriu.

Vediendu Tofaleni, ca nu mai primescu neci unu respunsu de la ministruulu justitiei la susu attins'a loru cerere, s'a resolvatu cu invoirea comitetului din M. Osiorheiu a urdi processulu din nou pre bas'a §. 13. din procedur'a despre care vi am scriissu in un'a din epistolele mele de mai nainte.

Daca s'a urditu acelu processu pene acum sau nu, n'am potutu affá, sciu atâta de la comitetulu din Osiorheiu, cumca „Tofaleni au cerutu de la ministruulu justitiei delegarea altui tribunalu in loculu celui din Osiorheiu pentru pertraptarea si deciderea causei loru din nou. Se spune mai deperte, cumca de si cererea loru in acestu obiectu s'a prezentatu ministruulu de mai multe luni de dile, aceea inse pene asta-di inca nu e resoluta. Vi marturisimu Dle Redactote, că nu pricepemu acesta interdicere!

Ne tememu, nu cumva sè se implinesca profet'a unoru reuvoitori ai ministruulu Pauler, cumca: pre cătu a fostu ellu de mare ca professore pre atâta va fi de piticu ca ministru!

Anni 25.

In 15 Maiu a. c. trecura 25 anni de candu Natiunea Romana, declarandu-se libera si egalu indreptatita, franse catenele sierbitutii, rupse velulu intunerecului si jurá a lucrá neincetatu

pentru d'a fi, la ce este chiamata in vetrele strabunilor ei.

In acestu scumpu quartu de seculu multe au venitu preste Romanime, tote trecura, numai progressulu a remasu.

Progressulu, ce Natiunea l'a facutu, se pote numi imbucuratori; era daca altii aru fi asceptatu dora si mai multu, apoi atunci revoce-si in memoria multimea pedeceloru si greutatiloru nenumerate si multifarie, ce strainii, si negrii nati ai „reutatii pismeii“ le aruncau in callea progressulu, a desvoltatiunii, si cu cari Natiunea nu numai a trebuitu se se lupte, ci si a le invinge, a le nimici pentru a pote obli si netedi calea spre progressare.

Mana in mana cu immultirea conditiuniloru de progressu si desvoltatiune neincungurate, mergu si pedecede; una mare summa d'in aceste, dorere, au provenitu si se nascu si d'in vin'a nostra, cari, fiindu ca dau poternicu ajutoriu pedeceloru ce strainii ni le faurescu, trebue inlaturate cu ori ce pretiu. Inse acest'a nu se pote in veci fara firm'a vointia, fara resolutiunea si solidaritatea, ce Natiunea a manifestatu acumu 25 anni in lupt'a pentru emancipatiunea ei.

Caus'a pedeceloru, ce proveniau de la orbitii neamici ai nostri, a fostu, este si va fi vitalitatea Natiunii romane in sa si. Strainii conoseu si marturisescu acest'a, era noi prea pucinu o scimu pretiu. Sorgintele greutatiloru, ce noi in sine le tereimu in callea nostra, este scapatara in sentimentele si cugetele, in cari parintii nostri acumu 25 anni au escellatu, este capatarea in sinceritate si vointia ferma, este indifferentismulu si neincrederea, vanitatea in ambitiune si intolerantia, si — la unii, dora, — chiaru si desperatiunea.

Dorerose addeveruri sunt acestea, o! de n'aru fi fostu, o! de n'aru mai fi. Fia d'ajunsu unu quartu de seculu, plinu de grele frementari, de stricatiose orbeari.

Acesti 25 anni fia Natiunii, d'abie redesepta, ce este humulu fructiferu muntelui aproape plesiu; fia stratulu, pre care se videmu crescundu flori mirositorie, d'in alle caroru sucu albnele lucratorie se addune miere si ceara, se o depuna in faguri, se se assecure pre venitoriu cu vietia si lumina; se videmu redicundu se stegiari falnici, cari cu frunte innaltata se arete mandri'a recascigata, si in a caroru umbra, la a caroru trupina, mii si mii se fie scutiti de arsi'a sorelui fierbinte, contra furtuneloru reci si stricatiose.

Fia, ca dupa alti 25 anni, candu, cu ajutoriulu prevedintiei eterne vomu serba jubileulu de 50 anni allu lui 15 Maiu, se ne bucuramu de indiecitulu resultatu, ce l'amu ajunsu de la 1848/9 in coce.

A lucr'a si lumin'a este missiunea omului pre pamentu. A lucr'a si a sufferi pentru Natiune si Patria este chiamarea si detorintia fia carui cive romanu; a descepta si instrue poporulu este destina si sublim'a vocatiune a fia earui romanu intelligente. Romanulu, care nu doresce, nu voiesce, nu innaintia desceptarea si prosperarea poporulu romanu, nu este posibilu se fia amicu si binevoitorulu acestui a.

Ca ci pana acum'a nu s'a descope-

ritu inca peteculu de pamentu, locuitu de omeni, unde unu fiu devotatu natiunii sale se nu pota, in unulu seau altu modu lucr'a, fia cu graiulu, fia cu penn'a, fia cu fapt'a, in onorea seau spre binele poporulu seu; ori unde poti, numai se voiesci, era daca iubesci natiunea ti negresitu vei si pote.

Au devis'a fia carui francesu addeveratu n'a fostu totu de un'a si pretotindenea: „Tote spre marirea si inflorirea Franciei si a natiunii francesee!“

Acesta sacra devis'a a fostu de secli bazea si tint'a, dupa care s'au indrepdatu vietia si activitatea francesiloru, astfelu in catu asta di neci celle mai crancene loviri, interne si externe neci celle mai grele miliarde, neci, celle mai complicate aliantie contra ei, nu numai nu i-au potutu slei poterile n'au fostu in stare a o isbi impotenta de pamentu, ci au provocatu o la alta vietia juna, mai mandra.

Deci devis'a fratiloru nostri francesi, fia si a nostra: tote pentru marirea si inflorirea natiunii romane. Inceputulu spre plinirea acestei sublime devise este facutu de 25 anni. Se lucramu d'in tote poterile si in tote directiunile, fia care in cerculu seu de activitate, fia care cu unulu si acellua-si cugetu si scopu curatu, ca ci celle mai multe, d'in cate ni lipsescu, numai si numai singur'a si cea mai scumpa, libertatea, se pote casciga si prin sange si ferru, inse sustinerea si desvoltarea ei, precumu si tote celle late mediloe de esistenza si prosperare, numai prin cultura. Cultura fia callea nostra, addeverulu si dreptatea fia scutulu si spada cu care ne aruncamu in lupta, si apoi la jubileulu de 50 anni negresitu sorele va respandi radiele sale preste una Natiune si Patria Romana mai ferice. Valeriu.

Camer'a reprezentantiloru Ungariei.

Siedintia de la 13. Maiu, 1873.

Siedintia se deschide la 10 ore din di.

Daniulu I r a n y i: Precum am cetitu in foile de asta-di ministeriulu austriacu a intrebatu pre cellu ungurescu, daca consente si ellu, ca actele baneci nat. de Vienna se se modifice intr'acolo ca summele ce acesta banca le va emite preste 200 millione se nu se accopere prin cambie (politie.) Totu d'in acestu sorginte scimu apoi, ca guvernulu ung. a convocatu pre diu'a de eri o conferintia, si dupa ce a ascultat opinionea acestei-a, i-a rezervatu dreptulu d'adduce unu conclusu cu privire la acestu obiectu. — Intrebu deci pre ministerulu de finacie, ca ce conclusu a addusu in acesta cestiune, si ce a respunsu ministeriulu austriacu?

Ministerulu de finacie K e r k a p o l y responde, ca guvernulu ung., avendu in vedere §-lu 20 allu conventiunii vamale si comerciale inchiate intre ambele parti alle monarchiei, are de cugetu a da armatoriulu respunsu: Daca guvernulu austriacu crede a pote delatur'a calamitatea cea mare prin aceea, ca si-va da consentimentulu la o asemenea modificare a statuteloru baneci si ca din partea sa si modifica acestu punctu allu statuteloru, prin acest'a guvernulu ung. nu se vede indematn, ca facia cu institutulu baneci nat. de Vienna se ocupe altu punctu de manecare si se ia alta atitudine, de catu aceea, ce si fara de acesta modificatiune trebue se o observe.

D. I r a n y i avendu in vedere insemnatarea cestiunii, roga camer'a, ca in un'a din siedintiele prossime cestiunea se se puna la ordenea dillei si se se desbata in generalu. Dar fiindu ca majoritatea camerei nu voiesce a-i accorda acesta cerere, intre assemeni im-

pregiurari oratorele se vede necessitate a face acum ore-cari observatiuni la respunsulu ministeriulu. Atatu din punctu de vedere allu dreptului publicu, catu si allu economiei nationale oratorele nu este de aceea-si parere cu ministerulu. De o parte conventiunea amintita vorbesce numai de societati comerciale de rendu, era nu de institute ca banca nationala, de alta parte inse candu partile inferioare alle Ungariei sunt cercate de celle mai mari calamitati, atunci noi dicemu, ca ni sunt legate manile, nu potemu se ajutam; dar candu vre-o cati-va coticari si eroi de bursa se temu de cadere si ruina, atunci guvernulu indata li sare intru ajutoriu. Deci guvernulu comite errore chiar si atunci, candu se ocupa cu cestiunea, ca se-si dee consentimentulu la modificarea acteloru baneci nat. de Vienna, ori ba.

Dupa ce ministerulu Kerkapoly si-face reflexiunile sale la observatiunile lui I r a n y i, majoritatea camerei, 108 contra 100 voturi, ia actu despre respunsulu ministeriulu.

Urmedia ordenea dillei: Desbaterea generala a supra proiectulu de lege despre banca ung. de escompturi si commerciu. Proiectulu s'a desbatutu si acceptatu in generalu si specialu, potemu dice fora modificatiuni, assemene s'au deliberatu vre-o 11 puncte si din satutele acestei baneci.

Siedintia de la 14 Maiu 1873.

Siedintia se deschide la tempulu indatenatu.

P. S z a t h m a r y interpedia pre ministerulu de commerciu, daca are cunoscatia, ca obiectele de la esposetiunea din Vienna ce s'au espusu din partea Ungariei, partea cea mai mare, nu sunt provieduti cu numiri unguresci; si daca da, apoi cugeta ministerulu a lua mesurile necesarie pentru a se supplini ce s'a intrelasatu? — Interpellatiunea se presenta ministerulu concerninte.

Adam L a z a r inca intreba pre ministerulu de interne, daca are de cugetu a presenta catu mai curundu proiectulu de lege referitoriu la organizatiunea fundului regescu.

Ministerulu S z a p a r y responde, ca proiectulu d'in cestiune este deja gat'a si guvernulu nu va intardia a-lu presenta indata ce camera se va afla in acea pusetiune d'a-lu pote desbata. Ca ce cuprinde in sine acellu proiectu, si ca din ce parti consta, despre acest'a ministerulu va vorbi atunci, candu lu va presenta.

Camera frece apoi la ordenea dillei si continua desbaterea a supra statuteloru baneci ung. de escompturi si commerciu. Dintre modificatiunile facute cea mai esentiala este, ca membrii consiliulu directonalu allu acestei baneci nu potu fi si membri ai corpului legislativu.

Dupa deliberarea acestoru statute, camera ia in desbatare raportulu comisiunii centrale referitoriu la modificarea §§-loru 5 si 6 ai proiectulu de lege despre colonisti in sensulu propuneriloru lui Col. Tisza. Raportorulu comisiunii propune a se respinge propunerile lui Tisza si a se primi paragrafi numiti fara nici o modificatiune. Ministerulu de justitia Pauler inca spriginesce propunerea commiss; astfelu camera accepta paragrafi din cestiune fara nici o modificatiune.

Siedintia de la 15 Maiu 1873.

Siedintia se deschide la 10 ore din di.

Raportorulu comisiunii verificatorie annuncia, ca acesta commiss. a verificatu pre deputatii br. Friedr. Podmaniczky, cont. Iuliu Szapary si Friedr. Harkanyi. Cellu d'antiau, a carui alegere s'a intemplatu deja inainte de ast'a cu o luna, s'a verificatu definitivu, era cu privire la cei doi s'a rezervatu unu termen de trei-dieci dille pentru proteste ce s'ar pote insinua.

Camera trece apoi la ordenea dillei si accepta si in a trei'a cetire proiectele de legi despre banca ung. de escompturi si commerciu, si despre colonisti.

Aceste proiecte se tramita apoi la camera boieriloru si in fine se verifica processulu verbalu stante sessione.

Romanii de preste Dunare.

Publicamu dupa dinrualulu Courier d'Orient, cate-va puncte dintr'o correspondintia

din Macedoni'a relativa la lupt'a grecismulu cu intinsulu elementu Romano-Bulgaru de preste Dunare:

„Vedu ca in correspondintiele D-vostre din Seres, este adesea cestiune de unu ore care Michailo-effendi, luptatoru allu Fanariotiloru la Seres, unde trece de grecu. Acestu Michailo-effendi este romanu neosin. Tata-sen Nicolae Michailu se nascu, fu crescutu si se casatori la M garovu, satu curatu romanescu, aproape de Monastira; ellu era ciobanu de oi. Dupe ce mori cea d'antia socia a sa, Nicolaalu-Mich'a, se dusse la Seres, unde se stabilisse deja o colonia de familie romane din Moscopole, in Albani'a. Ajunsu la Seres, Colaalu-Mich'a, deschise o pravalia, si preste pucinu tempu strinse ore care avere: atunci si-puse numele de Nicol'a Michailu.

„Astu-felu personagiulu transformatu in grecu, este fiulu unu ciobanu Romanu. Amintescu acestu faptu, spre a ave occasiunea de a spune ca toti campionii Fanarulu, coalisati asta-di cu panellenismulu, atatu la Seres catu si la Monastir, la Ocid'a la Perlepe, la Voden'a, la Strumnitia, la costori'a, la Ienitia si in tote orasiile Macedonie, afara de litoralulu, toti acesti luptatori ai grecismulu, d'icu, nu sunt de catu romani seu bulgari greciti. Fanariotii in silintiele loru spre a tien'e Macedonia sub influentia loru, se servescu de o armata de greci falsi in lipsa de addeverati greci. Dara facu o socotela gressita, daca speru de a tien'e sub jugulu loru pre bulgari si pre Vlachi prin midiloculu acestoru ellenisati.

„La Seres, Michailo-Effendi, Condo Costa, Duro, Degovici, Dumba, Gherman, etc., sunt toti romani. La Monastir D-nii Nicasuri, economu, Nicolachi. Zala, Vitchota, etc. sunt romani. Chiaru asta-di femelle loru nusciu unu cuventu grecescu. Desfidu pre partisanii grecismulu de a semnal'a o singura persona greca la Monastir, la Perlepe, la Ocrida, la Crusiovo, la Florina, la Vodena, la Ienita, la Strumnitia, la Seres, voiescu a intiellege grecu de origine, si pentru care Fanarulu aru ave dreptulu de a tramitte unu episcopu grecu. S'o spuna cu franchetia patriarhatulu din Fanaru: in Macedonia nu voesce si nu are de administratu de catu bulgari si valachi; acolo eparchiele sunt, dupa cum li dice, micste; dara acolo nu essiste nici unu felu de amestecatura de catu de bulgari si de romni. In Albania a semenea, nu sunt de catu albanesi si romani. Nu se gasescu greci de catu in o parte a Epirulu si a Tessalei si pre littoralulu Macedonie si allu Traciei. In alta parte nu essista de locu; trebue ca publiculu se scia acesta si ca guvernulu se n'o ignore de locu. Grecii luati in parte, nu formedia de catu o minoritate infima, neinsemnatoria, amestecati cu romanii, cu albanesii si cu cati-va bulgari greciti, paru a mai fi ce-va. Grecii au fostu periculosi pentru imperiulu otomanu, si daca vre o data aru mai deveni periculosi, gressiel'a va fi a politice turcesci, caro a confundatu in modu forte nepoliticu religiunea cu ras'a, limba cu cultura.“

„Tel. Buc.“

Pest'a, 16 Maiu 1873.

Insemnatarea serbarii dilei jubilarie si eternu memorabile de 15/3 Maiu a petrunsu si tenerimea romana de aici. In mai multe conferentie tenerimea, ce se afla aici d'in tote partile patriei romane d'inocce de Carpati, a primitu si decisu cu unanimitate serbarea acestui jubileu allu natiunii romane. Cu pregatirea celloru necesarie si arangiarea festivitatii sa insarcinatu unu comitetu de patru membri, alesu d'in sinulu tenerimei. Comitetulu a desvoltatu totu ce a fostu in stare, ca festivitatea, judecandu dupa impregiurările, intre cari traimu aici, se fia corresponditoria. Inse nepotendu se acest'a efectui fara ore-cari spese, si tenerimea, naturalmente, nefiindu favorita d'a pote singura suport'a aceste spese, comitetulu a cutediatu a se adressa si la generositatea unor domni romani cari, ca de comunu, au venitu cu placere intru ajutorarea tenerimei.

Fiindu ca in baserica romana-grecesca d'aici nu sa concesu tenerimei se serbedie parastasu pentru sufletele romaniloru, cari in 1848/9 au caditu in lupta pentru libertatea natiunii si aperearea patriei si a tronulu; tenerimea, cuprinsa de adunca seriosetate si pietate, tienu la 10 ore a m. intr'o casa pri-

ta romana, inaintea tablourilor lui Iancu, Cloșca, rugaciunea indatenata si unu artu discursu accomodat.

La 2 ore d. m. tenerimea plecă in muntii la Bud'a spre a inchia cu petrecere cordiale iubirea. La 5 ore zelosulu junc, D. Mihali, presied. comit. deschise peșerea prin unu discursu bine sentitu si accomodatu, facundu totu-o-data inceputulu tablourilor, ce se tienura intru memori'a trinitatii romane d'in 1848 Muresianu-Iancu-Barbă, spre in florirea natiunii romane, in onoarea mai multor luptatori veterani ai României, pentru Romani'a libera, pentru Franci'a Gambeta, s. a.

De si tempulu era cam nefavoritulu, totu unii on. bețrăni, cu focu de juni, nu cruta ostenele a ne imulti veseli'a prin prezența lor. Intre pause, cari nu erau dese, tenerimea seau se delectă cantandu piesele romane indatenate, seau ascultă incantata de armonioasele accente si melodie, ce talentatulu pianistu Dlu Dem. Marinovicu, le cântă d'in cordele violinei. Cătra mediu noperu apoi tenerimea diso muntiloru si reu-nă vesela era acasa.

Resunetu de sub pol'a Ciceului-Castelulu lui Petru Raresiu, in diorile de 1. Maiu 1873.

Anuntulu d'in Nr. 28. „Feder.“ d'in 24. Ieriaru a. c. despre denumirea Dlu Vicariu Ibraneu allu Silvaniei Demetriu Coroianu de canonicu in Dieces'a Ghierlei, au fostu forte imbucuratori, pentru totu clerulu, si fii aceleia alme diecese; si intru adeveru, numire mai nimerita si mai la loculu seu nu au potutu in currendu se se faca, ca acest'a in persoana acestui premeritatu de baserica, natiune, si patria, barbatu, care concentradia atâtea frumoase insustri: rara abilitate, elocuintia, zelu, energia, anima nobila, persona predestensu activa, si placuta toturor, cu unu cuventu decorea diecesei. — Cera ce amu mai dori pre aice-a, — departe se fia că doza am voi a preveni bun'a intentiune a cui-ve — este: Ca Silvania se-si recapete de Vicariu pre banulu seu — bigemeritatu patrio, si martirulu romanismulu devotatulu pacheu candu-va allu Sata-marelui, pre neobositulu D. protopopu Petru Brănu, prin acestu locucre credemu noi că Selagiulu s'ar repară si alina in perdere-i, — pre candu si activulu si zelosulu nou Archiereu ce se arreta Pr. Ssa Domnulu Episcopu Pavelu, — prea Veneratulu Capitulu, si dieces'a acest'a ca una columna solida si probata s'au intaritu intru guvernarea, si dregerea trebiloru salls — prin noulu, amintitulu — Domnu Canonicu, care primésca echo-ulu calduroseloru anime de neunoscentia si fericitare prin *resunetulu* publicu de sub pol'a acestoru strabuni Carpati — urandu-i se traiesca la multi, multi fericiti anni!

Meritulu acestei dorintie generale si satisfactiuni a Clerulu diecesei acestei-a, fara indoiela se aserie cu totu dreptulu, esemplariei armonie, si bunsi intellegeri a prelatilor ierarchiei basericei nostre gr. catholice! De bunulu Dumnedieu, ca se fia de bunu auguri acest'a era noa, a ne poté smulge odata d'in stadiulu de amortiela a anomalioru... ma si basericesce inbranciti, ... de a ne poté organisa dapa geniulu si tipulu anticu allu constitutiunei si autonomiei basericei nostre orientale, si daca pentru acumu, de si nu intru tote dapa drepturile, si elementele sociale a mamei baserice, cari drepturi nime nu crede că pentru totu-de un'a le am perdutu, nu că-ci astrele inca sistedia câte odata pre câte-va minute stralucirea lor prin intunecime... dar' asia in intielegere mana in mana e de a se sollicită re-nascerea si reactivarea lor! — si mai de aproape, se recere neapperatu de a ne suble-vă sortea neindestulitoria, — ca se ajunga si clerulu ardeleanu la una stare mai multiemitoria, cellu p'cinu ca clerulu romanescu d'in Ungaria spre a poté fi demna de sublim'a i misiune, care spiritualmente assuda in via Domnulu, si corporalmente cei mai multi inbrancescu pre brasd., cultivandu si acum ca in trecutulu cellu amaru pamentulu in parte (ce Domne departe-i!) a posesoriloru de altu neamu, si inca de natura tirannu nu cu putienu despectu allu statulu preotiescu, pentru a poté subsiste, a-si cresce famili'a si de a se portă si sustiene cuvintiosu allaturea cu

preoti s'raini colocutori! Că-ci un'a portiune canonica nu de 7. ci de 17—27 jugere asta-di nu mai e de ajunsu pentru o familia mirena de ronda, ne cum pentru unu preotu cu familia, si mai alessu intre atari multifarie dări, arruncuri espense ce pre di ce merge si diversi titli se totu inventa si se ceru: ne mai cugetandu si la alte calamități, si evenimente de focu, grandina, essundări etc. ce sbiciula si ajunge pre bietulu omu, ma a orea in 2-3 anni dupa olalta.

Bine voiti pr. st. Dle Red. ! pentru justificarea mea a de locu si socoteloru ce datorésece, facia cu acei generosi offeritori, cari dupa appellulu meu de asta ern'a, publicatu in „Gazetta“ au contribuitu — pentru acestu vaieratu si sbiculuatu poporu in 3. anni dupa olalta de grandina cercetatu, si alteum ajunsu la statulu de proletari prin commissatiune inca in 1836 intemplata ne assemenatu de misirabilu si a nune dupa unica colecte numai ce mi s'au strapusu prin induratoriulu si zelosulu parochu allu Cianului-desiertu. M. Onor. Domnu Stefanu Porutiu, in una suma de 10 fl. v. a. parte de la sine, parte de la cantorele, docentele si alti bine facatori poporeni de acole si cari s'au distribuitu: lui Pantaleonu Clepsi'a 2 fl. Nicolau Muresianu 1 fl. Damianu Turcu 1 fl. Tanase Popu 1 fl. Nicolau Popu 1 fl. Onitia Zagreanu 1 fl. Georgiu Popu 1 fl. Ilie Biltiu 1 fl. Palgia Dinganu 1 fl. sum'a 10 fl. v. a. in numele caroru-a primésca atātu Dl. Collectante cătu si respectivii contribuitori generosi espresionea celei mai cordiali multumite.

Ioanne Papiu Popu
par. si protop. gr. cat. in Ciceu-Cristuru.

Maramuresiu, 8 Maiu 1873.

Cu destinsa placere grabescu a vi comunică rar'a bucuria de care avu parte romanimea din Marmati'a in diu'a de 7. Maiu a. c. luanu parte in ospetiulu de nunta a Dlu deputatu dietale Vasiliu Iurca cu dsior'a Arelia Br. de Popu.

Cortegiulu nuptialu, constatoriu din mire, mireasa, apoi Dn'a socra mam'a miressei, d. I. Majoru nestorulu nationale de la S. Reginu (unchiu allu Soeriloru mici) dupa actulu canuniei celebratu prin D. Canonicu metrop. Negruti plecasse cu callea ferrata de la Pest'a cătra Marmatia; a doua di, in 6 Maiu nuntasii fusera bineventati in Teceu prin 3 romani de la Sigetu si insociti pana la Sarsaeu, unde in resiedinti'a mirelui i acceptă unu prandiu familiaru cătu de pomposu.

A trei-a di (cătra amedia-di) cortegiulu nuptiale insocitu de numerulu cellu frumosu allu ospetiloru invitati la casa ospitale a Dlu socru-mare Ioanu Iurca d'in Calinesci si imprumtă unu aspectu in adeveru grandiosu si inoposantu, ba la podulu Vadului ne acceptau unu sfru frumosu de banderiu cu flamuri falfatorie, cu anim'a plina de ofitari „se traiesca Mirele si Miress'a!“ — in territoriulu Calinesciloru mirele fu bineventatu si gratulatu prin D. Vicariu allu Maramuresiulu Ioanu Popu, la care mirele cu cuvinte binenimerite multiam, recomandandu-se pre sine si pre socia sa affectiunii clerulu si intellegintiei romane. —

Prandiulu din Calinesci, la care vreo suta de ospeti luara parte, dură pana cătra sera, — music'a intona „Resunetulu“ bubuitulu trescuriloru ciocnitulu pocaleloru, voi'a buna parca nu mai aveau capetu; socrulu mare cu lacrima de bucuria primă sincerele gratulatiuni alle ospetiloru.

Voi'a buna a ospetiloru dură pana demaneti'a, ospetii de tota etatea si-gasira distractiunile proprie, precandu teneretulu dantiă in sala, si politicossii tineau la dictiuni, nationalii se desfetau cu hore natione le formandu unu coru sub conducerea prof. roman. Popu. — Dar veti inrtă Dle Red. Ce este caus'a destinsei bucurie, ce cu ocasiunea unei nunte electrisă anim'a intregi intellegintie d'in Maramuresiu in astfelu de mesura. La ospetie de nunta, ce pote fi mai naturalu decātu voia buna si bucuria? Asiă este, dar asta data si a nune noi Maramuresianii mai avemu si alta causa de rara, de nespusa bucuria, si acest'a ecca pentru ce.

Boerasii nostri pre aici, pe langa fatalitate ca nu se numera intre Cresi, mai au si

debilitatea că-su lacomi spre casatorie mesteceate, rezultatulu apoi este că nepotii, strane-potu căte unui preotu romanu se aumescu „Aipád apiriu Béla“ D'in aceste casatorie mesteceate proveniă a fara de magiarisare si altu reu: scapetarea familielor rom, că-ce puciu lu romanulu se stracoră in pung'a altui-a, si natiunea nostra remane din mana in gura.

De aci usioru veti pricepe, Dle Red. de unde provenira acea insufletire generala, care adumbri pre toti nuntasii romani din Calinesci ai dlu Iurca, carele au sciutu ca romanu se-si alega soci'a vietiei era-si romana cu inalte sentiminte si cultura a sufletulu si a inimii, pentru acest'a ne bucurămu Dle Red. că-ce vedemu intemeiandu-se in sinulu nostru una familia destinsa menita cu cei preapucini buni si zelosi cari i avemu, a popagă romanismulu si a deveni totu atâtea focularie alle nationalitatii nostre. Dece Provedinti'a multi miri ca D. Vasiliu Iurca, natiunii nostre, si multe mirese romane cu sentiri nobile si cultura ca miress'a nostra! Să traiesca ambii intru fericire si multumire!“

Siomecuta-mare, in 10 Maiu, 1873.

Dle Red. ! Ve rogu a da locu in colonele pretiuitulu diariu ce redigetii urmatorieloru orduri.

Dupa appellulu ce am facutu in Nr. 100 a. tr. allu diariulu „Albin'a“ pentru bibliotec'a „reuniunei invet. d'in Chioru“ ni s'a tramisu de la societ. junimei romane din Orade „Diorile Bihorului“, almanacu nationalu, assemenea d. Basiliu Blaga, cancelistu d'in Siomecut'a ni-a daruitu „Poesia si prosa“ de Iustinu Popfiu; era d. Ioachimu Ieremievitia comisariu financ. in pensiune in Suceava ni-a tramisu „Discureula asupra civilizatiunii in Europa orientale etc.“ pentru cari opuri, primésca stim. daruitori cea mai mare multumita.

Ar debu se ne patrundia pana la anima, citindu că pre totindenea totu a dou'a, trei'a vorba e „reuniuni, asociatiuni, poteri unite etc.“ cari tote nu voru decātu ca, de voimu viitorulu nostru, se conlucrămu ca fi unei-a si aceia-si mame — natiune — spre ajungerea lui.

Amu inceputu si noi cu reuniunele, de si in ora a 11, candu adeca altii sececa dejă fructe de bucuria, dar' totu-si nutrimu sperarea că ni vomu ajunge scopulu doritu. Beneventata se fi sperantia, carea mangai pre multi chiaru si in celle mai mari suferintie.

Dorere inse că multi d'intre fratii collegi, — intellegu d'in Chioru, — inca acum la inceputu, se areta cam desinteresati facia de reuniune. Ba pre cellu sentitoriu lu-dore, vedindu pre unii aspirandu si aici chiaru la nu sci ce interese.

Nu e gluma ci chiaru fapta positiva. — Unulu vre se abdice d'a mai participă la adunări, d'in causa că nu l'au alessu vice-presedente; altulu vrē se restorne reuniunea din alte capricie.

Despre unii ca acesti-a dice psalmistulu: „Ochi au si nu vedu, urechi au si nu audu; că-ci nu este spiritulu in gur'e lor.“

Reuniunea nostra inse va sustă si va in flori că-ci „scopulu e prea santu“ conservarea si cultivarea scumpuliu tesauru, adeca a limbei, pentru care stramosii nostri au sangeratu in lupte preste lupte, aperandu-o mai multu decātu chiaru vietia.

La lucru dara cu totii, fia care dupa potintia, că-ci astu-feliu si Ddieu ni va ajută.

Inchiandu aceste, rogu pre acei stim. domni, cari voru benevol a ni tramete opuri, se le adressedie subscribulu in Siomecut'a-Mare.

Elia Popu
invet. si bibliot. reun.

De sub Ciblesiu, in 2. Maiu 1873.

Dle Red. ! Este unu proverbu vechiu si necontestatu, că esemplele atragu. Ve rogu deci a-mi da pucintellu locu in colonele diurnalulu ce redactati, ca se arretu onorab.

*) Cu assemene sincere urări de fericire salutăm si noi pre nou casatoriti, a caroru amabilitate au castigatu meritalele simpatie generale. Red.

publicu, că ce pote se faca unu barbatu zelosu si devotatu natiunii si besericei salls.

Ioane P. Popu, par. si protopopu tractulu Ciceu-Cristuru, de 12 anni de candu se affla in fruntea acestui tractu si-a castigatu iubirea si stim'a generala prin zelulu si firm'a sa resolutiune intru eluptarea drepturilor poporulu de sub a sa conducere. Pre terrenulu besericescu si scolaru, cătu si pre cellu in genere spinosu allu lupteloru nationali, mentiunatulu protopopu si-a caseigatu celle mai laudabile si mai frumoase merite; au facutu beserice de petra cu totulu noue, altele le-a renovatu; a redicatu scole si le-a adjustatu cu tote recuisitele prescriste de lege; a creatu astfelu de fundatiuni, in cătu besericele cari mai inainte n'aveau nici unu cruceriu asta-di dispunu de sute si mii de floreni; pentru solutiunea invetiatoriloru a ostentitu si assudatu nespusu de multu pana ce in fine a cascigatu d'in tote celle 16 comunitati alle tractulu seu, fara exceptiune, obligatiunile imprumutulu nationalu, cari tote la-olalta facu considerabil'a summa de vre-o 25.000 fl. Acestu capitalu insemnatu s'ar afflă asta-di de buna seama in man'a judaniloru, daca acestu domnu protopopu n'ar fi intrevenu cu o ora mai inaintea in interessulu si spre binele bietulu poporu.

Aici vi accludu, dle Red., copi'a autentica despre unu actu, prin care desu numitulu protopopu cere de la comitelesu supremu, ca se intrevina pentru mai currend'a delibereare a acteloru asternute la officiolatu pentru aprobarea celei declaratiuni, prin carea poporulu d'in comun'a Ciceu-Cristuru se obliga a da in folosulu besericeoru totu venitulu cărcimaritulu de pre trei lune.

Daca aflati, cu calle, dle Red., publicati, ve rogu, acestu actu in colonele pretiuitulu diurnulu ce redactati. *) La acestu actu romanescu, prin care se sollicitadia incuviintiarea acellui offeritu allu poporulu d'in comun'a Ciceu-Cristuru in favorulu besericei, dlu comite supremu a binevoitu a raspunde in limb'a magiara, că actele referitorie la acestu obiectu s'au transpusu dejă la judele procesuale cu acea observatiune, ca ellu se le delibere. Aici voiu se observu, că dlu comite supremu s'a abatutu de la lege; legea prescrie, ca la ori-ce scriosore se se deo resolutiune in limb'a recercatoria; dlu comite inse, in zelotipi'a sa cea mare pentru limb'a magiara n'a facutu acest'a, ci mai bine a calcatu legea, de cătu ca se răspunda romanescu la unu actu romanescu. Se scia inse dlu comite, că prin acest'a nu face nici unu servitiu bunu, nici limbei magiare preste totu, dar' nici insu-si d-salle. A . . . R . . .

VARIETATI.

* (Biblioteca latino-romana in Roma) Diariulu „Vessillo delle Marche“ annuncia că Redactiunea diariulu „Confederazione latina“ dorresce ca tote tramitterile de carti, mappe, etc. la bibliotec'a latino romana se se faca nu prin espeditiunea de la callea ferrata, ci prin cea de la posta. Diariel romane sunt rogate a reproduce acesta incunoscintiare.

** (Insciintiare.) Ministrulu ung. de agricultura, industria si commerciu a adressedu cătra tote corporatiunile economice — industriali urmatori'a insciintiare: 1. De la 1—10 Maiu va fi prim'a espusetiune de flori si fructe produse in case de horticultura 2. de la 31 Maiu pana in 9 Juniu espusetiune de vite cornute, oi, capre si asini (magari); 3. de la 15—23 Iuniu a dou'a espusetiune de flori, fructe cu pastare si ceresie 4. de la 23—26 Juniu probe de masine si alte instrumente, si a-nume: a) se voru probă si essamină instrumentele de sepa pentru cultivarea plantelor, a cartofiloru, napiloru a fructeloru cu pastare si a porumbulu (cucurudiulu); b) masino de tocatu paie si plante cu radecine: piue, more de pasatu; masine

*) Cu placere l'am publică, dar' pre de o parte nu ne erta angustimea spatiulu, de care dispunemu, era de alta parte nu este tocmai necessariu, de-ora-ce commentariulu acestu-a vorbesce d' stullu de detaiatu despre actulu d'in chestiune. Red.

de sfaimatu; puse pentru a storce oleiu; tote atatu cari se potu practica prin poterea braceru catu si prin potere de cai ori de vaporu. — 5) De la 27 Jun. pana la 2 Juliu se voru lua la proba totu felulu de masine de seceratu si cositu, de intorsu fenu si de grablatu. 6) De la 14—18 Juliu, a Inceperea aratului cu aratulu (plugu) cu abure; b) Se voru lua la proba masinele de treeratu, elevatorii pentru paie, apoi ciururile, pentru a caroru folosire se recere numai poterea maui-loru, seau potere de urberia o de calu; cu acesto se va face proba a se cerne gran, se-cara si ordiu; — 7] de la 21—25 Juliu a) Se va ara cu plugulu cu abure, b) se va ara cu plugurile ordenarie in tieline si pamentu lucratu c) se voru face probe cu masinele de remenatu, d) cu grapele cu dinti si cu sulurife. — Probele cu instrumentele si masinele insirate sub puncturile 4—7 se voru face pre campulu asiè numitu Leopoldsdorf, care jace in departare de 4 milluri de Vienn'a, langa statiunea cailii ferrate austr. de statu Sieben-brunn. In casu de lipsa se voru mai poté face probe si la Gutenhofen, in departare de 2 milluri de Vienn'a. — 8) De la 20—30 Ang. va avé locu a trei' espusetiune de flori, apoi de prune si pere verateco; 9) de la 18—23 Sept. va fi a patr'a espusetiune de flori; assemene se voru spune si prune, pere si mere de toamna; 10) de la 18—27 Sept. espusetiune de cai, cani, totu felulu de animale aripate si de pesci; 11. de la 11—23 Sept. Cursu internationalu de cai; 12. de la 1—15 Oct. espusetiunea producteloru din scolile de pomaritu si de struguri; 13. 4—6 Oct. espusetiune de selbatecie; 14. Concurrin'tia la premiele destinate pentru instrumentele necesarie la cultivarea napiloru de zaharu, assemene 15. adunare internationala a economiloru.

* (John Stuart Mill) unulu d'intre cei mai escelenti barbati de statu ai Angliei a repansatu in dilele aceste in Avignon in etate de 67 anni. Defunctulu Stuart Mill a desbatutu in parlamentulu Angliei cu fromosu succesu si emanciparea femeiloru, pentru a carei realizare se nisua.

* (Pentru studentii seraci.) Venitulu, ce a incursu de la balulu romanu d'in Blasiu, datu in folosulu fondului scolari-loru miseri, se urea la 226 fl. si 1 galbenu. Spesele au fostu 63 fl. 21 cr. deci remane fondulu venitulu curatu de 163 fl. 79 cr. pentru cari comitet. arangiatoriu sprime D. D. contribuitori multumita caldurosa.

* (Popa Cretiu.) De pre malulu Muresiului banaticu ni se tramite o corespondintia, allu carei obiectu este asiè numitulu Popa Cretiu, cunoscutu de omu depravatu, corruptu si in tota privintia decadiutu. Acestu individuu cu caracteru preutescu, pre care si noi lu-cunoscemu, functiunea ca preutu inca din annulu 1837. In acestu annu trecu la religiunea gr. cat. si fu dispusu ca preutu in comun'a Mineadu, in comitatulu Aradului; ca atare functiuna pana in annulu 1871 parte in diecesea Oradiei-Mari, parte in a Logosiolui, candu apoi fu pensionatu. Dupa aceea in Decemvre 1871 refusa pensiunea ce i se da d'in partea ordenariatulu de Logosiu si trecu era-si la confessiunea gr. or. — Consistoriulu de Aradu primu cu braciule deschise pre fiulu raticu, intorsu era-si la sinulu mamei beserice orientale si in contra vointiei poporului, precum si in contr'a dispusetiuniloru statutulu organicu lu numi de preutu in comun'a Igrisiu, comitatulu Torontalu. Poporulu d'in acesta communa inse n'a intardiatu d'a protestá contr'a acestei numiri, declarandu ca d'insulu va fi silitu, la casu se nu-i deè altu preutu, a inchide beserie'a inaintea unui preutu ca Popa Cretiu, era la tempulu seu a-si alege insu-si preutu, in seusulu statutulu organicu. A insira aici tote slabitiunile acestui individuu-preutu, câte ni se comunica, nu afflamu de lipsa; este destullu a dice, ca vietia lui privata este scandalosa, de officiulu seu abusedia si prostiue chiaru sanctuariulu. — Cu acesta occasiune ni manifestamu si acea dorintia, ca autoritatile besericesci de ambe partile se incete odata cu proselitismulu; ar trebui se scie, cea ce tota lumea scie, ca cei ce si-schimba credintia de câte ori li vine la socotela, acei-a n'au nici o credintia, ci facu acest'a numai din interessu personalu.

* († Necrologu). Ermin'a Maniu nascuta Haica cu sociulu seu Dr. Aureliu Maniu avocatulu, precum si Blanca Haica, Petru Sereni avocatulu, in numele seu si a numerosiloru consangeni anunea cu inima infranta trist'a scire despre morte multu amatei mame, socra si sora, a domnei Sidonia Haica nascuta Motociu, care in 14. Maiu a. c. dupa unu morbu indelungatu in etate de 53 de ani, la Buda in Domnula a reposatu. Remasitiile pamentesci se voru santf Vineri in 16 Maiu a. c. dupa ritulu orientalu, apoi se voru transportá si assiedia in Cimeteriulu gr. rom. langa Kerepes d'in Pesta. Fiei tierren'a usiora!

Ispania. Intre impregiurările si relatiunile esistente, aligerile pentru Adunarea nationale au decursu in ordine si fara conturbatiunea pacii. Guvernulu s'a tenuity conformu demnitatii salle, departe de tote pressiunile si terorisarile. Resultatulu aligeriloru este totu o data eclatante documentu pentru Castelaru, care si astadata a nimeritu d'a fi fidelulu interprete si inaintatoriu allu cugeteloru, dorintieloru si sentiminteloru majoritatii preponderante a Natiunii salle, ca-ci s'au allessu 350 deputati adderinti si amici republicei federative, si d'abié 40 deputati de alte nisuintie, adeca ridicali, conservatori, alfonsisti etc. Acesta insemnata si compacta majoritate, pre cum si sea petarea carlistiloru rescovati ne indrep-tatiescu a nutri noue sperantie pentru acestu statu multu sguduitu.

Anglia. Meetingulu, despre care amintesseramu, s'a tenuity in Trafalgar Square. Mii si mii d'in poporu a participatu la acesta adunare seau meeting, care sa dechiaratu contra tenuity guvernulu angliese, si dechiará solennelu, ca poporulu angliese reconosce valida si legala, si respectedia Republic'a ispana. In fine s'a decisu, ca una deputatiune numerosa se presinte guvernulu aceste concluse alle adunarii poporului, pentru ca guvernulu se se scie orientá si acomoda pre venitoriu.

In 11. Maiu s'a tenuity in Birmingham una conferentia a republicaniloru. Numerulu participantiloru a fostu assemene forte mare. Si cu tote, ca in conferentia s'a datu cetire epistolei lui Bright, in care acestu-a nu approba agitatiunea pentru republicanismu, si dechiará, ca elu nu nutresce simpatie pentru aceia, cari se nisuescu intru restornarea monarciei, conferintia totu si a addusu conclusulu, dupa care fia care, care este amicu republicanismulu, se fia moralmente detoriu a nisuf pre tote calile si la tote occasiunile binevenite spre ajungerea scopulu, spre trantirea monarciei si infintiarea Republicei in Anglia.

Tote aceste, de si sunt fapte plinite, totu si nu li atribuimu importantia, ce li-amu fi datu daca se in templá in alta tierra, mai accesibila pentru republica, ca-ci astfelu de miseari in Anglia mai a desse-ori sunt condusse de mani lunge si stau in unu felu de legatura cu miscarea si vietia politica a factoriloru politici si de comerciulu d'in Anglia.

Romania. Nu potemu se nu recumendamu si atentiunii fratiloru nostri d'in Romania libera armatoriile. D'in incidentele calletoriei imperatorelui germanu la Petropole „Magy. Allam.“ (statulu magiaru) d'in Pest'a, diuariulu ele

ricaliloru ultramontani, si, dupa cum credu unii, a magiariloru conservatori, dedica unu articlu trebeloru d'in resaritu si dice, ca a lucrá spre debilitarea si nimicirea statulu turcescu este politica cea mai rea a statulu ostrungurescu. Nu suferé neci cea mai mica indoieia, si fia care politicu trebuie se fia convinsu, ca desele curteniri si salutari cordiale intre Tiarrii Germaniei si Rusiei nu sunt bunu auguriu pentru ostrunguri'a, care mai curundu seau mai tardiu va avé era se guste amarele frupte, ce voru fi produse d'in intalnirea germano rusesca. Adeca ostrunguri'a adi mane era va se fia luata de Prussaci seau Russi la trei parale si apoi atunci, dice „M. Al.“ Roman'a pre cum si Serbi'a nu voru fi pre parteá ostrunguriei, ci pre a Ruseiei seau Prusiei. Politic'a acestoru duoe principate este d'a se intari in totu modulu d'in di in di, pentru ca apoi si elle se pota esecute planurile loru facia de ostrunguri'a. Politic'a cea mai buna, mai sanetosa, inchia este se spriginesca Turci'a in totu modulu, inse mai alessu contr'a pretensiuniloru si atacuriloru, ce veniu d'in partea acestoru principate, cari numai debile si tenuity forte in dependintia potu fi nepericulose pentru Turci'a si ostrunguri'a, a caroru multe interesse sunt identice.

Sciri electrice,

Stockholm, 16. Maiu. Inconronarea parchiei regale s'a intemplatu cu pompa si solenunitate si in presentia ambasadoriloru straini, a corpulu diplomatecu, a membriloru camereloru si in presentia unui numeru immensu de poporu.

Petropole, 16. Maiu. Se affirma cu tota positivitade, ca Chanulu de la Chiwa aru fi dechiaratu, ca este gat'a a negociá si ca este appecatulu a da satisfactiune. Assemene este ellu acum'a gat'a a inchia conventiune comerciale cu Rusi'a. Astfelu dara e verosimilu ca unu conflictu prea sangerosu va fi evitatu.

Monaehiu, 16. Maiu. Dollinger este numitu presiedinte Academiei regesci de scientie in loculu repausatulu mare chemicu si fisicu A Liebig.

Roma, 16. Maiu. Dissidentii majoritatii camerei se alaturara proiectulu guverniale, cu privire la legea despre monastiri, altii persista in opusetiune. Negotiatiunile intre partide se continua inca. In camera sa inceputu desbatterea speciale a sup'ra primulu articlu a legii despre monastiri.

Roma, 16. Maiu. Reinsanetosiarea Papei cresce d'in di in di, astfelu in catu asta-di a potutu face si preambleri in gradina.

Viena, 16. Maiu. Unele diuarie affirma, ca comerciulu si industri'a au remassu neatinse de actuala crisa de bursa.

Anunciu.

Nr. 602. Dupa ce concursulu pentru dobandirea dreptulu personalu de Pharmacia in opidulu Halmagiu, districtulu Zarandu, publicatu annulu trecutulu, a remasu fara efectu: prin acesta se deschide concursu nouu cu termenulu pana la 31. Maiu a. c.

Doritorii de a dobandi acestu dreptu, sunt invitati a adressá, pana la terminulu acum indicatu, concursese sale instruite in regula, la

vice-comitele districtulu Zarandu in Baia-Crisiu (Körösbánya).

Se observa, ca concurentii voru avé de alaturá supplicei de concursu, dreptu cautiu 100 fr. in banco-note seu in hartie de stacare, de la cellu cui se va dá dreptulu, va retiené, pana la espirarea terminulu, ce se va deige pentru factic'a deschidere a Pharmaciei; la d'in contra, nedeschidendu Pharmacia, dreptulu i se va lua, si cautiuenea cadé in favorulu fondulu spitalulu d'in Baia de Crisiu.

Datu, d'in siedinti'a reprezentantiei districtulu Zarandu, in 7 Aprile 1873.

Concursu.

Pentru statiunea de cantoru-docent gr. cat. de Bicadiu, devenita vacante, pre aplicarea la officiulu de notariu cercuale fostulu aici invetiatiu, — prin aceste publica concursu.

Cu acesta statiune sunt impreunate urmatoriele emoluminte:

- 1) bani gat'a 150 fl. v. a.
- 2) bucate (grauntie) 64 meritie.
- 3) lemned a focu 4 staugeni.
- 4) lumine 10 pundi.
- 5) cuartiru (locuintia).

Doritorii d'a avé acesta statiune se se presentie inaintea subscrissulu senatu scolari locale cellu pucinu pana la finea lunei Augustu, a. c. unde voru avé a-si documentu applicatiunea loru de pana acum, precum si comportarea morale preavuta.

Datu in Bicadiu, 4 Maiu, 1873.

p. Senatululu scol. confs. gr. cat. loc [3—3]. Simeone Saasu, pres. substi.

Lotteria filantropica

pentru terminarea unicei beserice din Dev'a.

Sortiture 250 obiecte,

de auru, argintu, brondiu, cristallu, porcellanu diverse metalle, lemniuri pretiosc, tablouri in oleiu bogatu incadrate, manufacture elegantu si artisticu lucrate, mai multe servicie de mesa, de argintu, una brosia de trei-dieci galbeni, — tote obiectele in valore de 3,500 fl. nri. Nici unu obiectu nu este de pretiu mai micu de 5 fl., celle mai multe valoredia 20—100.

Pretiuulu unui losu e 50 cr.

Tragerea sortiuriloru va avé locu in luna lui Augustu 1873. in diu'a prima a adunarii generale a „Associatiunii Transilvane pentru cultura poporulu romanu“ in Dev'a.

Obiectele cascigate se voru spedii, reclamandu-se pana la 30 Septemvre a. c. — Bilete de lotteria se potu afla si la Dn'a Constantia de Dunca-Schian, presiedent'a comitet. lotteriei, in Dev'a.

Rogamu pre toti romanii a spriginf acestu spu de binefacere.

Propriet., edit. si red. respundiet. : ALESSANDRU ROMANU

Sifilitic'a si impotentia, fia vechie seu de curundu nascute,

se voru trata dupa metodulu homeopaticu de Dr. I. Erust, Pest'a, strad'a idoliloru (Göttergasse) nr. 6., etagiulu II., us'a nr. 15., de la 2—5 ore dupa media-di.

Aceste morburi se trateza a desse ori in modulu celu mai usioru cu dose mari de iodu si argintu vin, si acest'a se face numai spre ajungerea unui resultatu momentu. Patientii vindecati in modulu acestu-a voru cadé mai curundu seu mai tardiu in morburile celle mai infricosiate, incatu inca in aduncele betranetie voru avé, dorere, a sufferi greu de conosciintele acestei tratari usiore si superficiale. Sentu contr'a acestoru feliu de pericle ofera metodulu de tratere homeopaticu, care, precum este cunoscutu, nu numai ca vindeca dorerile celle mai invecchite, ci effectulu lui este asiè de binefacatoriu, incatu nu lassa nice cea mai mica temere de urmari relle. Diet'a ce se va rescrie este simpla si usioru de tenuity.